

Module 4

Omgewings- en Maatskaplike Bestuur (ESG) en Volhoubaarheidspraktyke	
Duur:	6 uur
Leerdoelwitte:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Begrip van ESG-standaarde, -beginsels en hul relevansie in die Suid-Afrikaanse en globale sakekonteks. 2. Vertroudheid met belangrike ESG-nakomingsraamwerke en die toepassing daarvan in klein sakebedrywighede. 3. Begrip van die struktuur, doel en etiese grondslae van omgewingsbestuursprogramme. 4. Kapasiteit vir die implementering van volhoubare praktyke met betrekking tot afval, energie en gevaarlike stowwe. 5. Bewustheid van modelle vir voortdurende verbetering (bv. Deming se PDCA) in omgewingsprogrambeplanning.
Submodules:	<ul style="list-style-type: none"> ● 4.1 Begrip van ESG-standaarde : Nuutste tendense en standaarde in ESG, met 'n fokus op praktiese nakomingsstrategieë. ● 4.2 Omgewingsprogramme : Implementering van programme vir afvalvermindering, energiebesparing en die bestuur van gevaarlike stowwe
Hulpbronne en toestelle:	<ul style="list-style-type: none"> ● ESG-gevallestudies van Suid-Afrikaanse KMO's ● Aanbiedings oor ESG-raamwerke en omgewingsprogrambeplanning ● Video's en beelde wat verband hou met afvalbestuur en energiepraktyke ● Die Deming PDCA-model en ondersteunende uitdeelstukke

	<ul style="list-style-type: none"> ● Groepwerksjablone, voldoeningskontrolelyste en beplanningsinstrumente ● VN-VOD's (SDGs) en NEMA (Nasionale Omgewingsbestuurswet) verwysings ● Aanlyn hulpbronne en materiaal.
Assesseringsbenadering:	<p>Assesseringsmetodes dwarsdeur die module is ontwerp om toegepaste begrip te versterk deur:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Gevalgebaseerde groepaktiwiteite om ESG-beginsels met werklike sake-uitdagings te verbind ● Refleksie en kort geskrewe oefeninge om individuele kontekstualisering te ondersteun ● Werkswinkeluitsette soos nakomingsaksieplanne en implementeringsstrategieë ● Formatiewe terugvoer tydens besprekings en groeptake.
Vaardighede/vermoëns ontwikkel:	<ol style="list-style-type: none"> 1. ESG en ESG-standaardgeletterdheid en toepassing van globale en plaaslike ESG-raamwerke. 2. Vermoë om ESG-nakomingsvereistes binne beide globale en Suid-Afrikaanse kontekste te identifiseer en te interpreteer. 3. Vermoë om ESG-beginsels te verbind met praktiese, koste-effektiewe aksies in kleinsake-omgewings deur strategiese belyning van ESG-beginsels met winsgewendheids- en groei-doelwitte 4. Programbeplanningsvaardighede vir omgewingsvolhoubaarheid, veral vir die implementering van basiese omgewingsbestuursprogramme, insluitend afval, energie en gevaarlike materiale. 5. Toepassing van kritiese volhoubare denke en besluitneming in die keuse van koste-effektiewe, etiese nakomingsmaatreëls 6. Vermoë om deurlopende verbeteringsinstrumente (bv. Deming PDCA-model) toe te pas op omgewings- en

volhoubaarheidsinisiatiewe.

7. **Vertroue in die integrasie van ESG- en omgewingspraktyke in daaglikse sakebedrywighe**de met belanghebbewustheid en langtermynvisie.

Submodule 4.1

Begrip van ESG-standaarde: Nuutste tendense en standaard in ESG.

→ **Vaardighede:**

1. ESG-kennis
2. ESG-nakoming

VERSTAAN ESG-STANDAARDE
Aktiwiteit 1: Inleiding tot ESG-standaarde en -nakoming
Duur : 1.5 uur
Spesifieke Leerdoelwitte <ol style="list-style-type: none">1. Verstaan die fundamentele konsepte en belangrikheid van ESG (Omgewing, Sosiaal, Bestuur) standaard.2. Identifiseer die nuutste globale en Suid-Afrikaanse tendense en regulasies met betrekking tot ESG-nakoming.
Metodologie, hulpbronne en toestelle <p>Lesingstyl-aanbieding gevolg deur groepsbesprekings om die praktiese implikasies van ESG-standaarde te ondersoek.</p> <p>Gebruik van gevallestudies van Suid-Afrikaanse besighede wat in lyn is met ESG-beginsels. ESG-raamwerke soos die Global Reporting Initiative (GRI) en Suid-Afrika se King IV-verslag oor korporatiewe bestuur.</p>
Beskrywing van die aktiwiteit en sleutelkonsepte <p>Deelnemers sal die basiese beginsels van ESG-standaarde leer, met die fokus op hoe besighede hierdie praktyke in hul bedrywighede kan integreer. Die sessie sal 'n oorsig bied van belangrike raamwerke soos GRI, die Verenigde Nasies se Volhoubare Ontwikkelingsdoelwitte (SDG's) en die King IV-verslag, met die klem op hul relevansie in die Suid-Afrikaanse konteks. Deur middel van gevallestudies sal deelnemers ondersoek hoe KMO's met ESG-tendense kan inskakel om aan voldoeningsvereistes te voldoen, deursigtigheid te verbeter en beleggers te lok. Besprekings sal deelnemers aanmoedig om hierdie standaard met hul eie besighede te verbind.</p>
Assessering <p>Kort Groepaktiwiteit: Deelnemers identifiseer een ESG-beginsel wat die mees relevante vir hul besigheid is en skets 'n eenvoudige aksieplan om daarmee saam te stem.</p>

Vaardighede/Vermoëns ontwikkel

1. ESG-kennis en begrip van voldoeningsraamwerke.
2. Vermoë om ESG-beginsels te verbind met praktiese toepassings in hul eie besigheid.

Verdere leeswerk, aktiwiteite, materiaal, beste praktyke

GRI-webwerf: <https://www.globalreporting.org/>

Suid-Afrika se King IV-verslag oor korporatiewe bestuur:

- Verskeie opsies om toegang tot die verslag te verkry:
<https://www.iodsa.co.za/page/king-iv-report>
- Opsommingsgids:
<https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/za/pdf/2016/11/King-IV-Summary-Guide.pdf>
- Youtube-video: https://youtu.be/aup_jXhG_y8?si=kYNRGH_eP-t1H_3T

Materiaal hieronder: Aanbieding “Inleiding tot ESG-standaarde”

Co-funded by
the European Union

Inleiding tot ESG- standaarde

- ESG-standaarde: definisies, beginsels en pilare.
- ESG-tendense in Suid-Afrika en op internasionale vlak.
- Bespreking oor die toepassing van EGS-standaarde op KMO's.

Definisie

ESG staan vir **Omgewings-, Sosiale en Bestuurswetenskappe.**
⇒ 'n Raamwerk om 'n maatskappy se volhoubaarheid en etiese praktyke te meet.

Waarom ESG vir KMO's saak maak

- Bou vertroue met belanghebbendes (beleggers, kliënte en reguleerders).
- Verhoog sakeveerkragtigheid en mededingendheid.
- Stem ooreen met wêreldwye tendense en plaaslike Suid-Afrikaanse regulasies.

Die 3 Pilare van ESG

OMGEWINGS

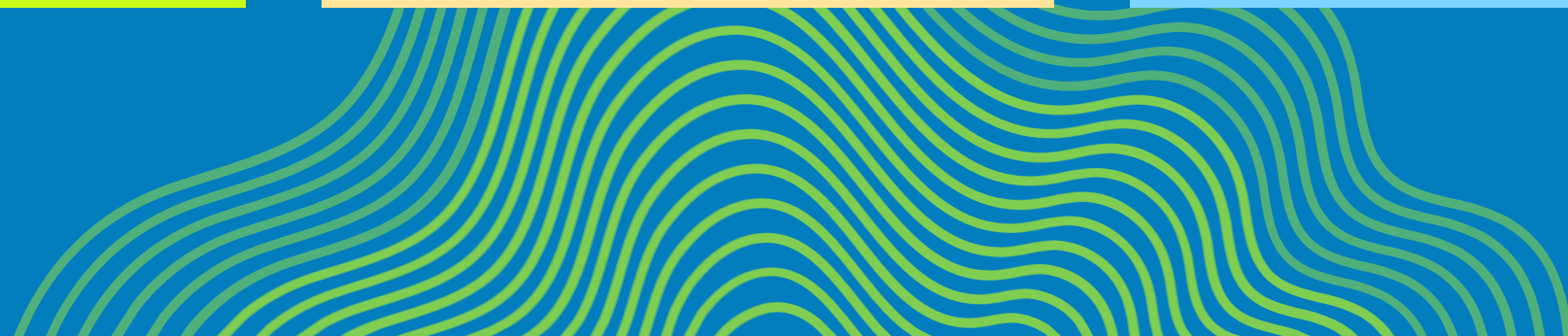
Fokus op die vermindering van hulpbronverbruik, uitlaatgasse en afval.

SOSIAAL

Verbintenis tot billike arbeidspraktyke, gemeenskapsontwikkeling en gelykheid.

BESTUUR

Deursigtige besluitneming, verantwoordbaarheid en nakoming van wetlike standaarde.

Nuutste ESG-tendense en -raamwerke op internasionale vlak en in Suid-Afrika

Globale tendense behels:

- Toenemende fokus op die vermindering van klimaatsverandering en die beskerming van biodiversiteit.
- Aanvraag vir korporatiewe deursigtigheid deur middel van ESG-verslagdoening.
- Die opkoms van beleggersgedrewe ESG-inisiatiewe (bv. groen effekte).

ESG-raamwerke:

Globale Verslagdoeningsinisiatief (GRI):
Die mees gebruikte standaard vir ESG-verslagdoening.

Verskaf riglyne vir die meting en rapportering van ESG-impakte.

[Lees meer oor GRI](#)

ESG stem ooreen met die Nasionale Ontwikkelingsplan en King IV-verslag.

Toenemende klem op sosiale billikheid en energie-oorgang in lyn met nasionale klimaatdoelwitte.

Koning IV Verslag:

- Fokus op korporatiewe bestuur en etiese leierskap.
- 'n Belangrike gids vir maatskappye wat in Suid-Afrika werksaam is.

Verstaan ESG-beginsels

Pillar	Key Principles	Example for SMEs
Environment	Reducing emissions, conserving water, and managing waste.	Installing solar panels, tracking carbon emissions, or switching to sustainable packaging.
Social	Promoting employee well-being, diversity, and community engagement.	Offering fair wages, partnering with local communities, or supporting education programs
Government	Ensuring accountability, transparent decision-making, and compliance with legal requirements.	Publishing annual reports, ensuring diverse leadership, or adhering to local regulations.

Groepaktiwiteit: Toepassing van ESG-standaarde op jou besigheid

Doelwit : Identifiseer 'n ESG-beginsel wat die mees relevante vir u besigheid is en skets 'n eenvoudige aksieplan om daarmee in lyn te kom.

Stap 1: Kies een pilaar (Omgewings-, Sosiaal- of Bestuursgerig) wat 'n sleuteluitdaging in jou besigheid aanspreek.

Stap 2 : Bespreek strategieë om in hierdie area te verbeter.

Voorbeeld: Vir "Omgewingsvriendelik", oorweeg dit om energie-doeltreffende praktyke aan te neem.

Stap 3: Stel 'n basiese aksieplan op, insluitend stappe, hulpbronne en tydlyne.

Besprekingsvrae :

- a. Watter ESG-beginsel is die mees relevant vir jou besigheid?
- b. Hoe kan die inlynstelling van hierdie beginsel winsgewendheid en groei ondersteun?
- c. Watter uitdagings kan ontstaan, en hoe sou jy dit aanspreek?

Waar om meer te leer oor ESG-standaarde

Raamwerke en Riglyne :

- [Globale Verslagdoeningsinisiatief \(GRI\)](#) : ESG-verslagdoeningsriglyne.
- King IV-verslag (Suid-Afrika): Korporatiewe bestuursraamwerk.

Gevallestudies en gereedskap :

- [GreenCape](#) : Gevallestudies oor ESG-praktyke in Suid-Afrika.
- [Koolstoftrust](#) : Gereedskap vir omgewingsimpakstudie.

Boeke en Artikels :

- *Praktiese ESG vir Klein Besighede: 'n Gids tot Nakoming* .
- Artikels oor ESG-praktyke in Suid-Afrikaanse KMO's (soek via Google Scholar of GreenCape).

Sjablone en Uitdeelstukke :

- ESG-opsommingsblaaie en impakassesseringsjablone van GRI Resources.

BEGRIP VAN ESG-STANDAARDE

Aktiwiteit 2: Werkswinkel oor Praktiese ESG-nakoming

Duur : 2 uur

Spesifieke Leerdoelwitte

1. Verken twee belangrike ESG-beginsels (bv. omgewingsimpak en deursigtigheid) in detail.
2. Leer hoe om praktiese, koste-effektiewe strategieë te identifiseer om voldoening aan hierdie beginsels te bereik.
3. Ontwikkel die vermoë om ESG-nakoming in lyn te bring met besigheidsdoelwitte vir winsgewendheid en groei.

Metodologie, hulpbronne en toestelle

Kort inleidende lesing oor die gekose ESG-beginsels.

Groepdinkskrumssessie om nakomingsstrategieë te ondersoek.

Begeleide bespreking met voorbeelde van winsgewende ESG-inisiatiewe.

Gebruik van gevallestudies van Suid-Afrikaanse KMO's wat ESG-beginsels implementeer.

Beskrywing van die aktiwiteit en sleutelkonsepte

Hierdie werkswinkel sal fokus op twee kritieke ESG-beginsels: omgewingsimpakvermindering en deursigtigheid in belanghebbertkommunikasie. Deelnemers sal insig kry in wat hierdie beginsels behels en waarom hulle noodsaaklik is vir klein ondernemings. Hulle sal werklike voorbeelde van KMO's ondersoek wat op 'n koste-effektiewe manier voldoening bereik het, soos deur afvalverminderingprogramme te implementeer wat gelyktydig koste besnoei of deursigtigheid verbeter om beleggers te lok.

Die groep sal praktiese nakomingsstrategieë bedink, gelei deur 'n kort kontrolelys. Deelnemers sal leer om inisiatiewe te identifiseer wat ESG-vereistes met hul finansiële doelwitte in lyn bring, en verseker dat ESG-nakoming 'n bate eerder as 'n las word.

Assessering

Groepoefening: Deelnemers werk in klein groepies om 'n strategie te skets vir die nakoming van een van die ESG-beginsels wat bespreek is, met die fokus op gerief, koste-effektiwiteit en winsgewendheid.

Refleksietaak: Elke deelnemer skryf 'n kort nota oor hoe hulle beplan om die werkswinkelinsigte op hul besigheid toe te pas.

Vaardighede/Vermoëns ontwikkel

1. Praktiese begrip van belangrike ESG-beginsels.
2. Vermoë om nakomingsstrategieë te ontwerp wat in lyn is met winsgewendheid.

3. Vertroue in die integrasie van ESG-beginsels in sakebedrywighede.

Verdere leeswerk, aktiwiteite, materiaal, beste praktyke

Materiaal hieronder: Aanbieding “Praktiese ESG-nakoming → Werkswinkel”.

Co-funded by
the European Union

Praktiese ESG- nakoming → Werkswinkel

- ESG-standaarde: definisies, beginsels en pilare.
- ESG-tendense in Suid-Afrika en op internasionale vlak.
- Bespreking oor die toepassing van EGS-standaarde op KMO's.

üstadi
empower • connect • prosper

NGO NEST
Berlin

PRIZMA
Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih
možnosti

yadaversity

eduforma
...strumenti su misura per la persona

**EUROPEAN
KNOWLEDGE
SPOT**

SOUTHERN AFRICA DEVELOPMENT, RESEARCH AND TRAINING INSTITUTE NPC
SADRAT INSTITUTE
- YOUR PARTNER IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT -

Definisie

ESG-nakoming gaan daaroor om te verseker dat 'n besigheid aan omgewings-, sosiale en bestuursverantwoordelike de voldoen.

In lyn met raamwerke soos GRI en King IV om deursigtigheid te verbeter.

Waarom ESG-nakoming vir KMO's saak maak

- **Risikovermindering** : Vermy boetes en strawwe.
- **Finansiële Groei** : Beleggers en banke verkies ESG-voldoende besighede.
- **Markreputasie** : Verbruikers verkies maatskappye met etiese bedrywighede.

Belangrike ESG-beginsels vir besighede - Werkswinkel

Omgewingsimpakvermindering

- Vermindering van afval, emissies en energieverbruik.
- Implementering van water- en hulpbrondoeltreffendheidsmaatreëls.

Voorbeeld: 'n Klerehandelsmerk wat oorskakel na volhoubare materiale.

Deursigtigheid in Belanghebbertkommunikasie

- Duidelike verslagdoening oor ESG-verbintenisse en vordering.
- Eerlik met kliënte, beleggers en reguleerders skakel.

Voorbeeld: 'n Maatskappy wat 'n jaarlikse volhoubaarheidsverslag publiseer.

Vind koste-effektiewe ESG-strategieë → Laat ESG-nakoming vir jou besigheid werk

- Prioritiseer hoë-impak, lae-koste inisiatiewe

Gebruik bestaande gereedskap (bv. energie-opsporingsprogramme) in plaas van duur audits.

Fokus op klein, skaalbare veranderinge (bv. oorskakeling na LED-beligting).

- Benut eksterne ondersteuning

Doen aansoek vir regeringsubsidies wat ESG-programme ondersteun.

Gebruik bedryfshulpbronne soos GreenCape vir leiding.

- Vind inkomstegenererende ESG-aksies

Bied volhoubare produkte aan om omgewingsbewuste kliënte te lok.

Verminder koste deur energie-doeltreffendheid (bv. sonkrag, isolasie).

Groepbesprekingsaktiwiteit → Dinkskrum oor ESG- strategieë

Stap 1 : Kies een ESG-beginsel (omgewingsimpak of deursigtigheid).

Stap 2 : Identifiseer 'n nakomingsstrategie wat ooreenstem met winsgewendheid.

Stap 3 : Stel 'n aksieplan op:

Watter stappe sal geneem word?

Watter hulpbronne word benodig?

Hoe sal sukses gemeet word?

Gevallestudie – 'n Voorbeeld van 'n Klein Besigheid: Hoe 'n KMO voordeel getrek het uit ESG-nakoming

Gevallestudie (hipotetiese voorbeeld)

- Besigheid: 'n Klein voedselvervaardiger.
- Probleem: Hoë energiekoste en gebrek aan deursigtigheid oor verkrygingspraktyke.
- Oplossing:
 - Sonpanele geïnstalleer om energiekoste te verminder.
 - Duidelike verskafferoudits is geïmplementeer om etiese verkryging te verseker.

- Uitkoms:

30% kostebesparing op energie.

Verhoogde beleggersbelangstelling as gevolg van deursigtige

Refleksie en Volgende Stappe

Hoe kan jy ESG-nakoming toepas?

- *Watter ESG-beginsel is die mees relevant vir jou besigheid?*
- *Watter eenvoudige ESG-strategie kan jy volgende implementeer?*
- *Watter uitdagings kan jy teëkom, en hoe kan jy dit oorkom?*

Submodule 4.2

Implementering van Omgewingsprogramme

→ **Vaardighede:**

1. Omgewingsbestuur
2. Programimplementering
3. Volhoubare praktyke

IMPLEMENTERING VAN OMGEWINGSPROGRAMME
Aktiwiteit 1: Verkenning van die konsep van omgewingsbestuur
Duur : 1.5 uur
Spesifieke Leerdoelwitte <ol style="list-style-type: none">1. Onderskei die konsepte "omgewing" en "bestuur"2. Verstaan groen en bruin perspektiewe op omgewingskwessies3. Stel sleutelemente van omgewingsprogrambeplanning en -etiek bekend
Metodologie, hulpbronne en toestelle <p>Hierdie aktiwiteit volg 'n lesinggebaseerde en deelnemende benadering, wat kort konseptuele insette, visuele media en gestruktureerde portuurgroepinteraksie insluit. Leerders word bekendgestel aan fundamentele konsepte van omgewingsbestuur deur middel van begeleide verduideliking, werklike voorbeelde en beelde. Hulle neem dan deel aan gestruktureerde groepbesprekings om belangrike punte te konsolideer en dit toe te pas op eenvoudige probleemoplossingsscenario's.</p> <p>Hulpbronne sluit in:</p> <ul style="list-style-type: none">● Video: Afvalbestuur in Suid-Afrika (YouTube)● Visuele hulpmiddels: beelde van stortingsterreine, herwinnings- en afvalbestuursterreine● PowerPoint-aanbieding met konseptuele oorsigte en visuele elemente● Regs- en akademiese bronne:<ul style="list-style-type: none">○ Nasionale Omgewingsbestuurswet (RSA, 2009)○ <i>Omgewingsbestuur: 'n Inleiding</i> (Nel & Kotzé, 2009)○ <i>Omgewingsbestuur: Konsepte en Praktiese Vaardighede</i> (Lame & Marcantonio, 2022).
Beskrywing van die aktiwiteit en sleutelkonsepte <p>Hierdie aktiwiteit stel omgewingsbestuur bekend as 'n proses wat ekologiese, sosiale en ekonomiese kwessies in KMO's en beleidskonteks balanseer. Dit ontleed</p>

"omgewing" vanuit beide groen (ekologiese) en bruin (sosiaal-ekonomiese) perspektiewe en verbind dit met etiese praktyke en programimplementering.

Deel 1 – Konsep-inleiding
Deur middel van kort lesings en visuele elemente verken deelnemers sleutel terme: "omgewing", "bestuur" en "omgewingsprogram". Hulle word bekendgestel aan belangrike kwessies soos afval, energie en gevaarlike stowwe.

Deel 2 – Groepsoefening
In klein groepies debatteer leerders oor geselekteerde omgewingskwessies deur gebruik te maak van vorige kennis en inhoud wat bekendgestel is. Fasiliteerders moedig bespreking aan deur middel van vrae wat verband hou met belangrike omgewingsuitdagings in Suid-Afrika. Groepe rapporteer terug en konsolideer begrip met leiding van die fasiliteerder.

Sleutelkonsepte : Omgewingsbestuur, groen en bruin kwessies, programbeplanning, omgewingsetiek, volhoubaarheid, afval- en energiebeleid.

Assessering

Assesseringsmetode en -gedrag berus op formatiewe en summatiewe komponente:

- Formatief: Kleingroepname en scenariobesprekings om leer te versterk
- Summatief: Skriftelike opdrag – Ontwerp en implementeer 'n basiese omgewingsprogram in jou plaaslike gebied.

Vaardighede/Vermoëns ontwikkel

1. Vermoë om "omgewing" en "bestuur" in volhoubaarheidskontekste te definieer en te onderskei
2. Erkenning van ekologiese en sosio-ekonomiese dimensies van omgewingskwessies
3. Konseptuele grondslag in omgewingsetiek en programontwerp
4. Samewerking en kritiese denke deur middel van kwessiegebaseerde groepdebat

Verdere leeswerk, aktiwiteite, materiaal, beste praktyke

Konseptualisering van die sirkulêre ekonomie: 'n Analise van 114 definisies. Julian Kirchherr, Denise Reike, Marko Hekkert; Innovasiestudiegroep, Copernicus Instituut vir Volhoubare Ontwikkeling, Universiteit Utrecht, Nederland.

Die Kommersialisering van Afvalbestuur in Suid-Afrika, 2001.
Qotole, Xali en Barchiesi: Munisipale Diensteprojek.

Veerkrachtigheid, Buigsaamheid en Aanpasbare Bestuur – – Teenmiddels vir Valse Sekerheid? Outeur(s): Lance Gunderson Bron: Conservation Ecology, Junie 1999, Vol. 3, No. 1 (Junie 1999) Gepubliseer deur: Resilience Alliance Inc. Stabiele URL: <https://www.jstor.org/stable/26271703>

Die SDG's: <https://sdgs.un.org/goals>

Materiaal hieronder: Aanbieding “GSMESKILL Module 4.4 Omgewingsbestuursprogramme”

Aktiwiteit 2: Toepassing van die Deming-model op die implementering van omgewingsprogramme

Duur : 1 uur

Spesifieke Leerdoelwitte

1. Pas Deming se PDCA (Beplan,Doen,Kontroleer,Optree) Plan-Do-Check-Act)) model toe op die implementering van omgewingsprogramme
2. Integreer volhoubare praktyke vir sosiale en omgewingsverbetering
3. Verstaan deurlopende verbetering en kwaliteitsbestuur in programuitvoering

Metodologie, hulpbronne en toestelle

Hierdie aktiwiteit volg 'n strategiese en stelselgebaseerde leerbenadering, wat leerders aan gestruktureerde gehalteverbeteringstegnieke bekendstel. Dit sluit in lesinginsette, modelgebaseerde illustrasie en individuele refleksietake. Leerders analiseer die PDCA-model en pas dit toe op werklike volhoubaarheidsbeplanning met behulp van voorbeelde en werkkaarte.

Hulpbronne sluit in:

- Video: [PDCA-model verduidelik \(YouTube\)](#)
- Leeswerk: [Deming se 14 punte – FourWeekMBA](#)
- Webbron: [ASQ Deming-punte](#)
- Aanbiedingsinhoud: skyfies wat PCDA- en ABCD-modelle in volhoubaarheid bekendstel.

Beskrywing van die aktiwiteit en sleutelkonsepte

Hierdie aktiwiteit stel die PDCA-model bekend as 'n instrument vir voortdurende verbetering vir die ontwerp en implementering van omgewingsprogramme. Die model is geleë binne breër strategiese raamwerke soos die ABCD-model en ESG (OSB)-SDG (VOD)-belyning.

Deel 1: Konsep-inleiding
'n Kort lesing bied 'n oorsig en konsepverduideliking van kwaliteit en voortdurende verbetering as sleutelkonsepte in omgewingsbestuur en verduidelikings oor volhoubaarheidsprogramme. Daarna bied dit 'n inleiding tot Deming se PDCA-model en die relevansie daarvan vir KMO-volhoubaarheidspraktyke. Fasiliteerders beklemtoon hoe om die model in 'n gemeenskaps- of besigheidsgebaseerde omgewingsinisiatief te integreer. Integreer strategie (Bewustheid, Basislyn, Dwingende Visie en Besluit) om die model vir implementering te onderlê) = ABCD + PCDA

Deel	2:	Toepassingsoefening
<p>Deelnemers pas die PDCA-siklus toe om 'n plaaslike volhoubaarheidsintervensie te ontwerp (bv. afval- of energiebesparingsprogram). Hulle karteer projekfases aan die PDCA-siklus en reflekteer oor sukseeraanwysers.</p> <p>Sleutelkonsepte : PDCA-siklus, ABCD-raamwerk, voortdurende verbetering, volhoubaarheidsbeplanning, kwaliteitsbestuur.</p>		
<p>Assessering</p> <p>Assesseringsmetode en -gedrag berus op formatiewe en summatiewe komponente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formatief: PDCA-modeltaak – kartering van siklusfases na 'n programvoorstel; - Summatief: Geskrewe strategie vir volhoubare leefstyl – implementeringsplan en evaluering. 		
<p>Vaardighede/Vermoëns ontwikkel</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toepassing van PDCA as 'n deurlopende verbeteringsmodel 2. Strategiese denke vir volhoubare programontwikkeling 3. Vermoë om omgewingsprogramme te beplan, uit te voer en te evalueer 4. Insig in ESG-belyning en SDG-gebaseerde beplanning 		
<p>Verdere leeswerk, aktiwiteite, materiaal, beste praktyke</p> <p>Deming se 14 punte – FourWeekMBA</p> <p>ASQ Deming-punte</p> <p>Materiaal hieronder: Aanbieding “GSMESKILL Module 4.2 Omgewingsbestuursprogramme”</p>		

Co-funded by
the European Union

GSMESKILD

Ontwikkeling van VET Entrepreneuriese Groen
Denkwyse en vaardighede vir Kleinsake-
ontwikkeling

INHOUD

- ESG: Omgewingsbestuursprogramme
 - Oorsig
 - ESG en Volhoubaarheid
 - Sleutelkonsepte
 - SDG's 12 en 15
 - Omgewingsbestuur
 - Verbetering van die omgewing
 - Belyning van VN-SDG's en ESG
 - Die bestuur van konflikte in ESG-integrasieprosesse

ENVIRONMENTAL

Bearable

Viabile

SUSTAINABLE

SOCIAL

ECONOMIC

Equitable

Oorsig

- Die VN se SDG's 12 en 15 bied raamwerke vir volhoubare verbruik, produksie en ekosisteembestuur.
- Gemik op die versagting van klimaatsverandering en om omgewings-, sosiale en ekonomiese doelwitte te balanseer.
- Daarom is die implementering van omgewingsprogramme om afval te verminder, energie te bespaar en die uitval van gevaarlike stowwe te bestuur, volhoubare praktyke wat die omgewingsimpak sal verminder en 'n meer volhoubare toekoms sal bevorder.

Die Suid-Afrikaanse regering het die Nasionale Omgewingsbestuursafvalwet (NEMWA) in 2009 aangeneem om die wet wat afvalbestuur reguleer, te hervorm om gesondheid en die omgewing te beskerm deur redelike maatreëls vir die voorkoming te bied:

- van besoedeling en ekologiese agteruitgang
- vir die versekering van ekologies volhoubare ontwikkeling;
- om voorsiening te maak vir institusionele reëlings en beplanningsaangeleenthede

ESG en VOLHOUBAARHEID

Omgewingsoorwiegings:

- doeltreffende hulpbronbenutting,
- koolstofvrystellings,
- afvalbestuur,

Sosiale faktore:

- arbeidspraktyke,
- gemeenskapsbetrokkenheid,
- produkverantwoordelikheid

Bestuurskriteria

- hoe organisasies risiko's bestuur,
- verseker deursigtigheid,
- etiese gedrag dwarsdeur hul bedrywigheidsafdeling

Konsepverduideliking

- **Omgewingsprogram:** 'n gestruktureerde intervensie om omgewingskwessies aan te spreek en volhoubare praktyke te bevorder. Dit het ten doel om natuurlike hulpbronne te beskerm, besoedeling te verminder, biodiversiteit te bewaar en omgewingsbewustheid en -opvoeding te bevorder.
- **Afvalvermindering** : verwys na die minimalisering van die hoeveelheid afval wat deur individue, besighede en gemeenskappe gegenereer word deur volhoubare praktyke soos hergebruik en herwinning.
- **Energiebesparing** : die praktyk om energieverbruik te verminder deur die gebruik van energie-doeltreffende toestelle en toestelle, deur hernubare energiebronne en slim tegnologieë te gebruik.
- **Bestuur van gevaarlike stowwe** : impliseer die hantering en wegdoening van gevaarlike materiale op 'n veilige en verantwoordelike wyse om ongelukke te voorkom en die omgewingsimpak te verminder.

SDG's 12 en 15

SDG 12: Verantwoordelijke verbruik en productie:

Verseker volhoubare verbruiks- en produksiepatrone.

SDG 15 Lewe op land:

Beskerm, herstel en bevorder volhoubare gebruik van terrestriële ekosisteme, bestuur woude volhoubaar, bestry woestynvorming, en stop en omkeer grondagteruitgang en stop biodiversiteitsverlies.

SDG 12: 11 Teikens

1. IMPLEMENTEER DIE 10-JAAR VOLHOUBARE VERBRUIK EN PRODUKSIE RAAMWERK
2. VOLHOUBARE BESTUUR EN GEBRUIK VAN NATUURLIKE HULPBRONNE
3. HALVEER GLOBALE VOEDSELVERMORSING PER KAPITA
4. VERANTWOORDELIKE BESTUUR VAN CHEMIKALIEË EN AFVAL
5. VERMINDER AFVALOPLEVERING WESENLIK
6. MOEDIG MAATSKAPPYE AAN OM VOLHOUBARE PRAKTYKE AAN TE NEM EN VOLHOUBAARHEIDSVERSLAGGEWING
7. BEVORDER VOLHOUBARE OPENBARE VERKRYGINGSPRAKTYKE
8. BEVORDER UNIVERSELE BEGRIP VAN VOLHOUBARE LEWENSSTYLE
9. ONDERSTEUN ONTWIKKELENDE LANDE SE WETENSKAPLIKE EN TEGNOLOGIESE KAPASITEIT VIR VOLHOUBARE VERBRUIK EN PRODUKSIE
10. ONTWIKKEL EN IMPLEMENTEER GEREEDSKAP OM VOLHOUBARE TOERISME TE MONITOR
11. VERWYDER MARKVERWIKKELINGS WAT VERKWISTENDE VERBRUIK AANMOEDIG

SDG 15: 12 Teikens

1. BEWAAR EN HERSTEL TERRESTRIËLE EN VARSWATER-EKOSISTEMS
2. BEËINDIG ONTBOSSING EN HERSTEL VERWONDIGDE WOULD
3. BEËINDIG WOESTYNING EN HERSTEL VERWOESTE GROND
4. VERSEKER DIE BEWARING VAN BERG-EKOSISTEMS
5. BESKERM BIODIVERSITEIT EN NATUURLIKE HABITATE
6. BEVORDER TOEGANG TOT GENETIESE HULPBRONNE EN REGVERDIGE DELING VAN DIE
VOORDELE
7. ELIMINEER STROPERY EN HANDEL VAN BESKERMDE SPESIES
8. VOORKOM INDRINGER-UITWEEMSE SPESIES OP LAND EN IN WATER-EKOSISTEMS
9. INTEGREER EKOSISTEME EN BIODIVERSITEIT IN REGERINGSBEPLANNING
10. VERHOOG FINANSIËLE HULPMIDDELS OM TE BEWAAR EN VOLHOUBAAR TE
GEBRUIK
EKOSISTEEM EN BIODIVERSITEIT
11. FINANSIERING EN AANSPOOR VOLHOUBARE BOSBESTUUR
12. BEKAMP WÊRELDWYE STROPERY EN HANDEL

Industriële rewolusie: kommer oor die omgewing

Die konsep van omgewingsbestuur

“Wanneer ons grond as 'n gemeenskap sien waaraan ons behoort, kan ons dit met liefde en respek begin gebruik” (Aldo Leopold 1949) .

- Omgewingsbestuur , in die breedste sin, verwys na hoe om **die natuur in balans te hou** in terme van wat mense in die ekosisteem plaas en uithaal. Omgewingsbestuur word meestal onderrig in terme van **besoedeling**, hoe mense die **ekosisteem uit balans bring** deur wat hulle daarin plaas, terwyl natuurlike hulpbronnbestuur onderrig word in terme van hoe mense die ekosisteem uit balans bring deur wat hulle daaruit neem. Oor die algemeen is die kwessies, tendense en menslike bestuur in elkeen dieselfde en is daar baie oorvleueling.
- Omgewingsbestuur: Marc Lame, Richard Marcantonio. 2022.
- (Cambridge Universiteit Pers & Assessering)

Verander die manier waarop ons goedere en dienste verbruik en

LINEAR ECONOMY

Take
↓
Make
↓
Use
↓
Waste

RECYCLING ECONOMY

Take
↓
Make
↓
Use
↓
Waste

Recycle

Recycle

CIRCULAR ECONOMY

Take
↓
Make
↓
Use
↓
Waste

Recycle

Return

Repair

Reuse

Die konsepte 'omgewing' en 'bestuur'

OMGEWING: Twee perspektiewe:

(1) **Uitsluitlik groen:** verwys na die biotiese (lewende) en abiotiese (nie-lewende) elemente van die aarde:

Die omgewing is die kompleks van biotiese, klimaats-, grond- en ander toestande wat die onmiddellike habitat van 'n organisme omvat; die fisiese, chemiese en biologiese omgewing van 'n organisme te eniger tyd.

(2) **Groen kwessies met sosiale, kulturele en ekonomiese aspekte (bruin kwessies)**

Mense is 'n integrale en ondeelbare deel van die aarde en sosiale (bruin) probleme kan nie van die omgewing geskei word nie:

Regsdefinisie: Wet op Omgewingsbewaring 73 van 1989: "... die totaal van omliggende voorwerpe, toestande en invloede wat die lewe en gewoontes van die mens of enige ander organisme of versameling van organismes

Bron: Omgewingsbestuur: 'n Inleiding. (Outeurs: JG Nel, LG Kotze, 2009, bladsy 1-15)

Die konsepte 'omgewing' en 'bestuur'

Bestuur: Deming Bestuursmodel:

- ISO 14001 (2004)
- Bestuursproses moet beplanning, doen, kontroleer en optree insluit

Bestuur sluit dus die identifisering of beplanning van kwessies, implementering van die beplanningsuitkomste en kontrolering en hersiening in:

“Bestuur word gedefinieer as die proses van beplanning, organisering, implementasie en beheer van 'n organisasie se bedrywighede ten einde koördinering van die menslike en materiële hulpbronne te bewerkstellig wat noodsaaklik is vir die effektiewe en doeltreffende bereiking van doelwitte.” – Trewelly en Newport

Bron: Omgewingsbestuur: 'n Inleiding. (Outeurs: JG Nel, LG Kotze, 2009, bladsy 1-15)

Verbetering van omgevingsbestuur: Deming-model

- PDCA-siklus
 - Beplan: Stel doelwitte en stel veranderinge voor.
 - Doen: Implementeer die veranderinge.
 - Kontroleer: Meet die resultate.
 - Optree: Neem gepaste stappe gebaseer op die resultaat

Wie bestuur die omgewing?

'n Komplekse mengsel van spelers/akteurs is aan die werk in omgewingsbestuur
Alle mense is uiteindelik omgewingsbestuurders

- Openbare sektor: Regering: uitvoerende, wetgewende en regsprekende mag sowel as agentskappe
- Privaatsektormaatskappye, agentskappe.
- Nie-winsgewende sektor

- Fokus op omgewingsbestuurders:
Bestuur en beheer mensgeïnduseerde omgewingsimpakte en om diversiteit en kompleksiteit te hanteer

Bestuurstrategieë om die omgewing te verbeter

- **Gehaltebestuur** : Gehaltebestuur verseker dat 'n organisasie, produk of diens konsekwent goed funksioneer en het vier hoofkomponente: gehaltebeplanning, gehalteversekering, gehaltebeheer en gehalteverbetering. Dit fokus op beide produk- en diensgehalte en die middele om dit te bereik.
(https://en.wikipedia.org/wiki/Quality_management)
- **Deurlopende verbetering** : die voortdurende praktyk van die verfyn van prosesse, stelsels en produkte oor tyd. (https://ideascale.com/blog/what-is-continuous-improvement/#toc_7_Steps_of_Continuous_Improvement_Process)
- **Volhoubaarheidsprogramme**: volhoubare praktyke en beginsels wat nodig is om 'n meer volhoubare toekoms vir almal te bou, bv. verminder afval, bewaar hulpbronne en verbeter doeltreffendheid en winsgewendheid

Bestuurstrategieë om die omgewing te verbeter

- **Die bestuur van kompleksiteit en die ontwikkelende omgewing:** is 'n besigheidsmetodologie wat handel oor die analise en optimalisering van kompleksiteit in ondernemings en die ontwikkelende omgewing.
- **Strategiese vooruitsig:** is 'n gedetailleerde en sistematiese analise van dryfkragte en tendense van verandering voor die ontwikkeling van strategieë of planne. Dit is daarop gemik om oplossings en reaksies te vind wat waarskynlik die beste by die (ontwikkelende) missie en/of organisasie sal pas.
- **Dink! Heroorweeg!**

Vooruitsig is 'n stel benaderings om potensiële uitdagings en geleenthede in die toekoms (WEF) te identifiseer en te verken:

Tipes denke:

Toekoms, stelsels en eksponensieel

(<https://www.weforum.org/stories/2023/02/strategic-intelligence-why-foresight-key-future-readiness/>)

TYPES OF THINKING NEEDED

FUTURE THINKING

THE ABILITY TO EMBRACE
UNCERTAINTY AND TO
EXPLORE, THINK ABOUT AND
PERCEIVE ALTERNATIVE
FUTURES

SYSTEM THINKING

THE ABILITY TO EXPLORE
THE BIGGER PICTURE, TO
ANALYSE FACTORS AND
INTERACTIONS THAT COULD
CONTRIBUTE TO A POSSIBLE
OUTCOME

EXPONENTIAL THINKING

THE ABILITY TO FULLY
COMPREHEND THAT
SOMETHING VERY MARGINAL
AND/OR SMALL TODAY COULD
BECOME VERY PROMINENT AND
IMPACTFUL
VERY QUICKLY

Belyning van VNSDG's en ESG

VN 2030 Agenda vir volhoubare ontwikkeling

- Agenda 2030 vir Volhoubare Ontwikkeling
- Aangeneem deur alle Verenigde Nasies-lidstate in 2015
- Bied 'n gedeelde bloudruk vir vrede en voorspoed vir mense en die planeet, nou en in die toekoms.
- 17 Volhoubare Ontwikkelingsdoelwitte (SDG's), wat 'n dringende oproep tot aksie deur alle lande is - ontwikkelde en ontwikkelende
- 'n Globale vennootskap.
- Die beëindiging van armoede en ander ontberinge moet hand aan hand gaan met strategieë wat gesondheid en onderwys verbeter, ongelykheid verminder en ekonomiese groei aanmoedig – alles terwyl klimaatsverandering aangepak word en gewerk word om ons oseane en woude te bewaar.
- Bron:
<https://sdgs.un.org/goals#:~:text=Learn%20about%20the%2017%20%E2%80%80SDGs,%E2%80%81%20a%20global%20blueprint>

ESG

- ESG het die eerste keer na vore gekom in 'n 2004-verslag getiteld "**Who Cares Wins**",
- 'n Gesamentlike inisiatief van finansiële instellings op uitnodiging van die Verenigde Nasies (VN)
- Teen 2023 het die ESG-beweging gegroei van 'n VN-inisiatief vir korporatiewe sosiale verantwoordelikheid tot 'n wêreldwye verskynsel wat meer as VS\$30 triljoen in bates onder bestuur verteenwoordig.
- ESG is standarde wat gebruik word om 'n organisasie se **impak op die omgewing, sy sosiale verantwoordelikhede en die gehalte van sy bestuurspraktyke te meet**.
- ESG-standaarde is noodsaaklik vir beleggers wat wil verseker dat hul beleggings nie net winsgewend is nie, maar ook **volhoubaar en eties is** (Module 4.4)
- Maatskappye met sterk ESG-prestasie word dikwels beskou as meer **veerkragtig** en beter voorbereid vir langtermyn sukses.
- ²⁴Vergelyk drievoudige bottom line/ sosiale kapitaal

Die bestuur van konflikte in ESG-integrasieprosesse

- Integrasie van korporatiewe verantwoordelikheid, gesamentlike probleemoplossing, leierskap skild, kommunikasie, ens.
- Die aanvaarding van omgewings-, sosiale en bestuursbeginsels (ESG) het druk op firmas geplaas om hul interne bedrywighede te verander, **wat konflikte veroorsaak rakende die nakoming van volhoubaarheidsstandaarde.**
- Stappe om konflikte op te los (Geval van Ricoh-groep)
 - Identifiseer konflikte vir ESG-faktore
 - Neem 'n sintese-strategie aan vir konfliktoplossing van alle ESG-kwessies
 - ESG-konflikte is opgelos deur te beklemtoon dat ESG-praktyke 'n wêreldwye vereiste is

Die bestuur van konflikte in ESG-integrasieprosesse (vervolg)

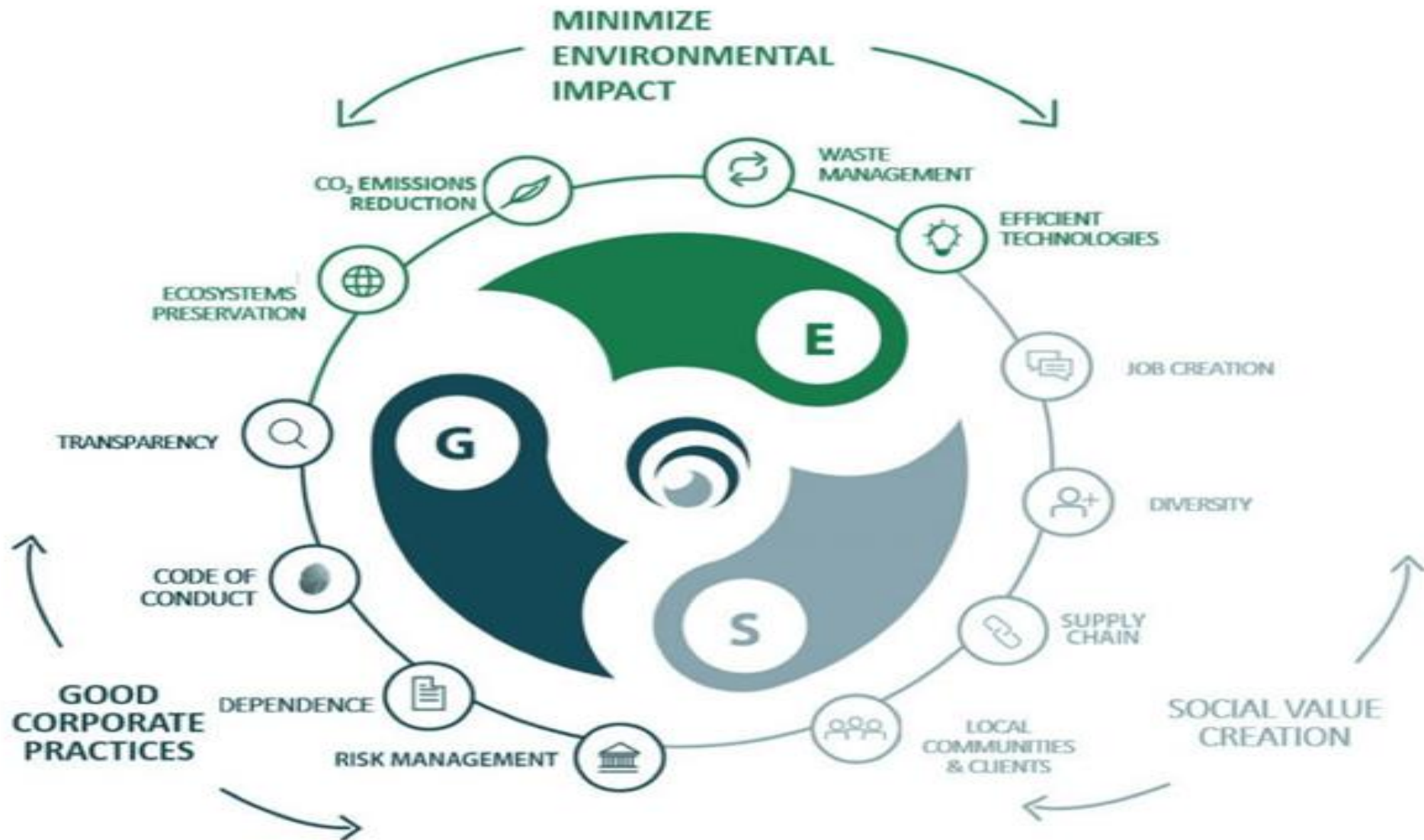
- ESG-departementele ondersteuning en bestuursmag
- Omgewingskonflikte is opgelos deur te verskuif van kapitaalkoste-gesentreerd na markmededingendheid-gesentreerd
- Sosiale konflikte is opgelos deur terugvoer oor markbehoefte.

Bron: Hoe om konflikte in die proses van ESG-integrasie te bestuur? 'n Geval van 'n Japanese Firm Alaa Aldowaish 1,*, Jiro Kokuryo 1, Othman Almazyad 2 en Hoe Chin Gaan ek

VAARDIGHEDE vir die hantering van konflik :

Kommunikasie, samewerking, samewerkende probleemoplossing, sisteemdenke, eties en volhoubaarheidsdenke, leierskap, ens .

ESG-waardeketting

Dankie

